

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Ursache Petru,

judcători – Timofti Vladimir și Nicolaev Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Teleba Vladislav în numele inculpatului Ștefan Ț Adrian împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2013 în cauza penală privindu-l pe

Ștefan Ț Adrian Ion, născut la 03 ianuarie 1979, originar și domiciliat în s. Nicoreni, r-nul Drochia;

termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în prima instanță din 08.08.2012 pînă la 26.10.2012;*
- *în instanța de apel din 16.11.2012 pînă la 23.01.2013;*
- *în instanța de recurs din 21.05.2013 pînă la 12.06.2013,*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei militare din 26 octombrie 2012, Ștefan Ț Adrian a fost condamnat în baza art. 327 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în instituțiile de stat (și subdiviziunile acestora) pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei numite lui Ștefan Ț Adrian i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

2. *În fapt*, s-a constatat, că Ștefan Ț Adrian, activînd în funcția de specialist pentru deservirea clădirilor și comunicațiilor al serviciului logistică al Penitenciarului nr. 11 - Bălți al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, numit în această funcție prin ordinul Ministrului Justiției nr.172 din 04.05.2009, fiind astfel persoană publică, avînd în virtutea funcției deținute permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, încalcînd prevederile art.22 al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036-XIII din 17.12.1996 care îl obligă să respecte normele eticii profesionale, să întreprindă toate măsurile posibile pentru prevenirea și curmarea infracțiunilor în instituțiile penitenciare și pe teritoriile aferente; prevederile pct.46 al Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului, textului jurămîntului, Regulamentului privind modul de depunere a jurămîntului, listei gradelor speciale și modelului legitimației de serviciu pentru efectivul de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 950 din 14.10.1997, care îl obligă să respecte cu strictețe legislația, cerințele jurămîntului, statuturilor, ordinele șefilor, să țină la autoritatea de colaborator al sistemului penitenciar, să respecte ordinea de statut, să întărească disciplina, să fie cinstit și sincer, să servească ca exemplu în respectarea ordinii publice, normelor morale și de comportare exemplară; prevederile pct.2 al Statutului disciplinar al colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 308 din 19.03.1998, care îl obligă să respecte cu strictețe Constituția Republicii Moldova, legislația în vigoare și Jurămîntul, să

execute întocmai și la timp prevederile statutului, regulamentelor și instrucțiunilor, ordinelor și dispozițiilor primite, să păzească bunurile materiale și tehnica încredințată, să fie onest și obiectiv, să fie sobru și exigent față de sine însuși, să oprească pe cei din jur de la încălcarea ordinii de drept și să contribuie activ la menținerea prestigiului colaboratorilor sistemului penitenciar, contrar acestor obligații și interdicțiilor impuse de funcția deținută, acționând în mod intenționat și din interes material, a comis infracțiunea de abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

Astfel, Ștefan Ț Adrian, activînd în funcția sus-indicată, la 29 martie 2011, prin procesul-verbal de primire a banilor personali, bunurilor de valoare și bunurilor (obiectelor) personale, a primit contra semnătură pentru păstrare temporară un telefon mobil de model „Nokia 1650”, cu IMEI nr.353514029385732, ridicat prin procesul-verbal de percheziție și ridicare din 28 martie 2011 de la condamnatul Secară Andrei Alexei, deținut în celula nr. 45 a Penitenciarului nr. 11 - Bălți.

Conform capitolului 2 al Fișei de post a specialistului pentru deservirea clădirilor și comunicațiilor al serviciului logistică al Penitenciarului nr. 11 - Bălți al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, aprobată de șeful Penitenciarului nr. 11 la 02 iunie 2009, semnată ca adusă la cunoștință de către Ștefan Ț Adrian, ultimul este responsabil de păstrarea și desfășurarea nimicirii obiectelor și substanțelor interzise în penitenciar precum și de întocmirea actelor necesare în acest sens. Conform Anexei nr.7 la Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr.583 din 26.05.2006, mijlocul de legătură – telefonul mobil este inclus în lista obiectelor, produselor alimentare și lucrurilor pe care deținuților li se interzice să le aibă asupra sa, să le primească prin colete, pachete cu provizii, banderole sau să le procure.

Așa ulterior, Ștefan Ț Adrian deținînd pentru păstrare temporară telefonul mobil de model „Nokia 1650”, cu IMEI nr.353514029385732 conform atribuțiilor de serviciu, acționînd în mod intenționat și din interes material, într-o zi nestabilită a lunilor mai-iunie 2011, știind cu certitudine, că deținuților în penitenciare li se interzice de a avea asupra sa telefoane mobile, a transmis telefonul mobil sus-menționat în folosință deținuțului Penitenciarului nr. 11, Guzun Marin Leonid în schimbul a 300 lei, parțial în țigarete, reușind să primească de la deținutul Guzun Marin doar 30 pachete cu țigarete de marca „Prima Lux Blue”, procurate de către ultimul din ghereta Penitenciarului nr. 11, urmînd a-i transmite după cum s-au înțeles restul sumei în surse bănești.

Conform informației prezentate de administratorul „Casei de Comerț DIP” în lunile mai-iunie 2011, un pachet cu țigarete de marca „Prima Lux Blue” a fost vîndut în ghereta Penitenciarului nr. 11 la prețul de 7 lei. Astfel, Ștefan Ț Adrian a reușit să obțină prin abuz de serviciu ca rezultat al tranzacției ilegale cu deținutul Penitenciarului nr. 11 - Bălți, Guzun Marin bunuri materiale ce nu i se cuvin în valoare totală de 210 lei.

Prin urmare, s-a constatat că intereselor publice au fost cauzate daune în proporții considerabile exprimate prin discreditarea gravă a autorității și imaginii colaboratorului Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova în societate și a funcției publice deținute. De asemenea, încălcîndu-se principiul izolării impuse a persoanelor vinovate de săvîrșirea infracțiunilor de mediul normal de viață și transmiterea către aceștia în folosință a mijlocului de legătură – telefonul mobil, a rezultat în consecință daune în proporții considerabile exprimate prin încălcarea regimului de detenție al deținuților de către însăși persoana care asigură acest regim de detenție. Aflarea în posesia deținuțului a telefonului mobil înseamnă crearea de posibilități acestuia de a ține legătura cu societatea de care acesta a izolat prin sentință definitivă de judecată, folosirea telefonului mobil în scopul posibilitii intimidări a

persoanelor care au contribuit la înfăptuirea justiției în cazul aceluiași deținut și nu în ultimul rând, posibilitatea deținutului de a contacta cu anumite persoane din afara penitenciarului în scopul organizării evadării sale din locul de deținere.

În drept, acțiunile lui Ștefan Ț Adrian au fost încadrate în prevederile art. 327 alin. (1) Cod penal – abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către inculpatul Ștefan Ț Adrian, care fără a-și motiva apelul a solicitat casarea sentinței, cu achitarea sa și de către avocatul inculpatului, Teleba Vladislav, care a solicitat casarea sentinței, cu dispunerea rejudecării cauzei de către prima instanță, invocând că prima instanță a încălcat dreptul la apărare, or inculpatul nu a fost asigurat pe tot parcursul examinării cauzei cu apărător; că nu au fost analizate corect declarațiile martorului Guzun Marin; nu a fost elucidat dacă telefonul mobil ridicat la 28 martie 2011 cu cel ridicat la 17 iunie 2011 este unul și același telefon; telefonul mobil nu a fost anexat ca corp delict și că descifrările parvenite nu se referă la telefonul mobil litigios.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2013 au fost respinse ca nefondate apelurile inculpatului Ștefan Ț Adrian și avocatului acestuia, Teleba Vladislav, cu menținerea sentinței primei instanțe fără modificări.

5. Hotărîrea nominalizată este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Teleba Vladislav în numele inculpatului Ștefan Ț Adrian, care indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4), 6), 8) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, invocînd că:

- decizia instanței de apel a primit-o la 04.03.2013, din care considerent recursul urmează a fi repus în termen;

- pe tot parcursul examinării cauzei penale în privința lui Ștefan Ț Adrian, ultimul nu a fost asigurat cu apărător;

- încheierile cu privire la ridicarea descifrărilor convorbirilor telefonice de la SA „Orange” și SA „Moldcell” au fost dispuse pentru telefonul mobil cu IMEI 353514029385732, însă răspunsurile au parvenit cu totul pentru alte aparate, fapt ce dovedește neutilizarea acestui aparat de telefon mobil;

- telefonul mobil cu IMEI 353514029385732 nu a fost anexat ca fiind corp delict la dosar;

- instanța de judecată nu a analizat declarațiile principalului martor al acuzării - Guzun Marin, care prin declarațiile sale contradictorii a indus instanța în eroare.

6. Verificînd argumentele invocate în recursul declarat în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului declarat în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 422 Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Astfel, ziua pronunțării deciziei motivate este ziua de la care începe a curge termenul de atac pentru recurs ordinar pentru toți participanții la proces.

Din materialele cauzei rezultă, că în ședința instanței de apel din 23 ianuarie 2013, la care au fost prezenți inculpatul și avocatul acestuia, Teleba Vladislav, instanța a

adoptat și pronunțat dispozitivul deciziei, a explicat termenul și modalitatea de atac a deciziei și a anunțat că *pronunțarea publică* a deciziei motivate va avea loc la data de 20 februarie 2013, ora 14⁰⁰ (vol. II, f.d. 90).

La 20 februarie 2013, ora 14⁰⁰ instanța de apel a pronunțat public decizia motivată doar în prezența procurorului și tot atunci a expediat părților (inculpatului Ștefan Ț Adrian și avocatului Teleba Vladislav) decizia integrală pe cauza penală respectivă (vol. II, f.d. 101).

Recursul declarat de către avocatul Teleba Vladislav a fost înregistrat în Curtea Supremă de Justiție la data de 03 aprilie 2013, ceea ce denotă faptul că recurentul a declarat recursul peste termenul stabilit de către Lege, deoarece conform calculului ultima zi de atac a fost 25.03.2013.

În această ordine de idei, Colegiul menționează, că termenul de recurs este un termen procesual stabilit prin lege, el nu poate fi nici lungit, nici scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca declarat peste termen.

Raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 422 Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), rezultă că recursul avocatului Teleba Vladislav în numele inculpatului Ștefan Ț Adrian urmează a fi declarat inadmisibil, fiind declarat peste termen.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Teleba Vladislav în numele inculpatului Ștefan Ț Adrian împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2013 în cauza penală privindu-l pe **Ștefan Ț Adrian Ion**, fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 iulie 2013.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie